

I. Szakértői jegyzékek és nyilvántartások

A bíróság által kirendelt szakértők szakértelmük alapján szükség esetén szakértői véleményt adnak a bíróságnak a tényállás megállapítása vagy az eljárás során megállapított tényállás pontosítása céljából.

A megyei és kereskedelmi bíróságok vezetik a bíróságok által kirendelhető szakértők listáját, valamint azon jogi személyek, intézetek, intézmények és állami szervek jegyzékét, amelyek jogosultak szakértői tevékenység végzésére (a továbbiakban: jogi személyek jegyzéke). A jegyzékeket közzéteszik a bíróságok weboldalan.

Az Igazságügyi Minisztérium a Horvát Köztársaság egész területére vonatkozóan egységes elektronikus

[jegyzéket vezet a bíróságok által kirendelhető szakértőkről](#) szakterületek szerint, valamint a [jogi személyekről](#), és közzéteszi ezeket [a weboldalan](#).

A szakértő jegyzékbe vételére irányuló eljárás azon megyei vagy kereskedelmi bíróság elnökéhez benyújtott kérelemmel indul, amelynek illetékességi területén található a kérelmező lakóhelye vagy a jogi személy székhelye. Az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam azon állampolgárai, akik nem rendelkeznek állandó lakóhellyel a Horvát Köztársaságban, a Zágráb Megyei Bíróságnál vagy a Zágrábi Kereskedelmi Bíróságnál nyújthatnak be kérelmet a jegyzékbe vétel iránt.

Ha a jegyzékbe vételt kérelmező megfelel a követelményeknek, az adott kereskedelmi bíróság elnöke az igazságszolgáltatás és az államigazgatás felépítésével, valamint a jogi terminológiával kapcsolatos ismeretekből vizsgára küldi jelöltet, mielőtt dönt a szakértő bejegyzéséről. A megyei bíróságok vizsgabizottságai előtt kell letenni a vizsgát, amelyeknek elnöke és két tagja az adott bíróság bírója. A jogi diplomával rendelkező és teljes munkaidős állásra pályázó jelöltnek nem kötelező vizsgát tenni. Az adott bíróság elnöke a nyilvántartásba vételt kérelmező és sikeres vizsgát tett jelöltet az igazságügyi szakértők szakmai szövetségéhez irányítja szakképzés végzésére. (Ugyanakkor az érvényes munkavállalási engedéllyel rendelkező igazságügyi szakemberek, valamint az intézeteknél, intézményeknél és kormányzati szerveknél szakértői tevékenységet végző alkalmazottak nem kötelesek a szakképzést elvégezni azon a szakterületen, amelyen ezek az intézetek, intézmények és kormányzati szervek jogosultak szakértői tevékenységet végezni). A szakmai képzés elvégzése és a szakértőként való bejegyzés jogosultsági feltételeinek vagy az igazságügyi szakértői tevékenység végzéséhez szükséges feltételek teljesülésének ellenőrzése után az adott megyei vagy kereskedelmi bíróság elnöke határozatban dönt a kérelemről.

A bíróság által kirendelt szakértőnek vagy jogi személynek a szakértői tevékenység teljes időtartama alatt rendelkezni kell biztosítással. A megkötött felelősségbiztosítási szerződés igazolását (biztosítási kötvényt) az illetékes megyei vagy kereskedelmi bíróság elnökének be kell nyújtani a jegyzékbe vétel előtt és minden azt követő évben a nyilvántartási vagy jóváhagyási időszakban.

A szakértőket négy évre veszik fel a jegyzékbe. A jogi személy, intézet, intézmény vagy kormányzati szerv négy évre kap felhatalmazást igazságügyi szakértői tevékenység végzésére.

A kirendelt szakértő esküt tesz azon bírósági elnök előtt, aki bejegyezte szakértővé.

A nyilvántartási időszak lejártá után a jegyzékbe vett szakértőt újra jegyzékbe vehetik négy évre, és a jogi személy, intézet, intézmény vagy állami szerv részére is jóváhagyhatják ismételt az igazságügyi szakértői tevékenység végzését. A jelenlegi nyilvántartási időszak lejártá előtt legkésőbb 30 nappal kell benyújtani az újbóli jegyzékbe vétel vagy jóváhagyás iránti kérelmet.

A szakértő nyilvántartásba vételét az illetékes megyei vagy kereskedelmi bíróság elnöke vonja vissza (ideiglenesen):

a szakértő kérésére,

ha a szakértő megváltoztatja lakóhelyét, ha megállapítják, hogy a nyilvántartásba vétel feltételei nem teljesültek vagy már megszűntek,

ha az illetékes hatóság végleges döntése alapján szakértői tevékenység végzésére alkalmatlannak nyilvánították azon a területen, amelyre bejegyezték,

ha jogerős ítélettel kizárták a cselekvőképességét,

ha olyan bűncselekmény miatt ítélték el, amely akadályozza a közszolgálati tevékenység végzését,

ha rosszhiszeműen vagy gondatlanul végzi szakértői tevékenységét,

ha az előírt határidő letelte után nem nyújt be igazolást a bejegyzett szakértői tevékenység tekintetében kötött felelősségbiztosítási szerződésről,

ha nem tartja be a titoktartási rendelkezéseket a szakértői tevékenység végzése során tudomására jutott adatok tekintetében.

Az illetékes megyei vagy kereskedelmi bíróság elnöke véglegesen törli a szakértőt a nyilvántartásból, ha a szakértő végzi a bíróság által kirendelt szakértő feladatait, miután a feladatai teljesítését ideiglenesen korlátozó vagy tiltó végzés végrehajthatóvá vált.

A bíróság által kirendelt szakértőként eljárni jogosult szakértő vagy jogi személy köteles haladéktalanul bejelenteni az adataiban bekövetkezett bármilyen változást annak a bíróságnak, amely bejegyezte, illetve jóváhagyta a nyilvántartásba vételét. A bíróság köteles haladéktalanul átvezetni ezeket a változásokat azokban a jegyzékekben, amelyekben szerepelnek a bíróság által kinevezett szakértők vagy jogi személyek.

II. A szakértők szakképesítése

A bíróság által kirendelt szakértőkről szóló rendelet (Hivatalos Közlöny, 38/14, 123/15, 29/16 helyesbítés és 61/19) meghatározza a bíróság által kirendelt szakértők kirendelésének feltételeit és eljárását, valamint jogaikat és kötelezettségeiket.

Bíróság által kirendelt szakértőként az járhat el, aki megfelel a következő követelményeknek:

1. horvát állampolgár, az Európai Unió más tagállamának állampolgára vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgára,
2. képes ellátni a bíróság által kirendelt szakértő feladatait,
3. a megfelelő tanulmányok vagy iskolák elvégzése után a szakterületén dolgozott:

legalább 8 évig - ha mesterképzésben szerzett diplomával vagy szakirányú posztgraduális oklevéllel rendelkezik;

legalább 10 évig - ha a megfelelő alapképzésben szerzett diplomával vagy szakmai alapképzési oklevéllel rendelkezik;

legalább 12 évig - ha rendelkezik a megfelelő középfokú végzettséggel, de nem létezik vonatkozó alapképzésben vagy szakmai alapképzésben szerezhető oklevél, mesterképzésben szerezhető diploma vagy szakirányú posztgraduális oklevél,

4. sikeresen letette a vizsgát az igazságszolgáltatás és az államigazgatás felépítésével és a jogi terminológiával kapcsolatos ismeretekből,

5. sikeresen elvégezte az adott szakmai szövetség által meghatározott szakképzést,

6. rendelkezik felelősségbiztosítási szerződéssel a bíróság által kirendelt szakértői tevékenység tekintetében,

7. megszerezte a szakterületének megfelelő végzettséget,

8. nincs akadálya a közszolgálatba lépésének.

A szakképzés nem haladhatja meg az egy évet. A szakmai szövetségek kötelesek mentort kijelölni a szakképzést végző jelölt mellé. A bejegyzett szakértő kijelölhető szakképzési mentorra, ha bíróság által kirendelt szakértőként legalább öt év gyakorlattal rendelkezik. A mentorok listáját meg kell küldeni a megyei és a kereskedelmi bíróságoknak. A kérelmező által végzett szakmai képzésről szóló jelentés alapján kell meghatározni a (szakképzésre küldött) jelöltnek a bíróság által kirendelt szakértő feladatainak ellátására való képességét. A szakmai képzés befejezését követő egy hónapon belül az adott szakmai szövetségnek – a képzési mentor írásbeli jelentése alapján – írásbeli véleményt kell készíteni a jelölt által végzett képzés sikerességéről és a bíróság által kirendelt szakértő feladatainak elvégzéséhez szükséges kompetenciájáról. A szakmai szövetség köteles megküldeni ezt a jelentést az illetékes megyei vagy kereskedelmi bíróság elnökének.

A szakorvosok a szakorvosi vizsga letételével teljesítik a nyilvántartásba vétel feltételeit.

A jogi személyek jogosultak igazságügyi szakértői tevékenység végzésére:

ha az adott szakterületen is be vannak jegyezve;

ha alkalmazottaik szerepelnek azon terület szakértőinek jegyzékén, amelyre tekintettel jóváhagyást kérnek;

ha rendelkeznek felelősségbiztosítási szerződéssel az igazságügyi szakértői tevékenység tekintetében.

III. A szakértők díjazása

A bírósági eljárásokban elsősorban a nyilvántartásba vett szakértők jegyzékéből választják ki a szakértőket.

A bíróság által kirendelt szakértők jogosultak díjazásra és az anyagköltségek megtérítésére. A bíróság egyedileg határozza meg a juttatás összegét a bíróság által kirendelt szakértők anyagköltségeit és díjait tartalmazó külön árjegyzék alapján. A bíróság által kirendelt szakértőkre vonatkozó szabálykönyv részét képezi az említett árjegyzék.

A szakértői tevékenység elvégzése után térítik meg a bíróság által kirendelt szakértő díját és költségeit.

IV. A szakértők felelőssége

A bíróság által kirendelt szakértőnek vagy jogi személynek a szakértői tevékenység végzésének teljes időtartama alatt rendelkezni kell biztosítással. A felelősségbiztosítás legalacsonyabb összege természetes személyek esetében 200 000,00 HRK (kb. 26 807,50 EUR), jogi személyek esetében pedig 500 000,00 HRK (kb. 67 018,74 EUR).

Az uniós tagállamok állampolgárai vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államok állampolgárai a szakértői feladatok ellátása érdekében biztosítást köthetnek az állampolgárságuk szerinti országban.

V. A szakértői eljárással kapcsolatos további információk

Az eljárási törvények, vagyis a polgári perrendtartásról és a büntetőeljárásról szóló törvény szabályozza a szakértő kirendelését.

VI. A szakértők kirendelése

Bíróság által kirendelt szakértőt a bíróság rendel ki valamelyik fél indítványára vagy hivatalból egy adott bírósági eljárásban, amikor szakértői bizonyítékot kell benyújtani a tényállás megállapításához vagy pontosításához.

VI.1. Szakértői vélemény

A bíróság által kirendelt szakértő megállapításaira és véleményére nincsenek formai követelmények. A bíróság határozza meg, hogy a szakértő a megállapításait és a véleményét kizárólag szóban adja elő a tárgyaláson vagy írásban is be kell nyújtania a tárgyalás előtt. A bíróság határidőt állapít meg a megállapítások és vélemények írásbeli benyújtására, amely nem haladhatja meg a 60 napot. A szakértőnek mindig közölni kell a véleményét. A bíróság legkésőbb 15 nappal a megállapítást megvitató tárgyalás előtt megküldi a feleknek az írásbeli megállapítást és véleményt.

VI.2. Bírósági meghallgatás

A bíróság a bírósági tárgyalás során kérdéseket tehet fel a szakértő megállapításaival kapcsolatban.

*A fentebb bemutatott információk az **Európai Szakértői Intézet (EEEI)** által a Szakértők keresése elnevezésű projekt során az országonként kiválasztott kapcsolattartóktól származnak.*

Utolsó frissítés: 22/12/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.